

Nytt kurs-tillfälle!

Ventilation och luftkvalitet – tillsyn enligt miljöbalken

17 mars 2027

På denna kurs deltar du digitalt på distans

UR KURSENS INNEHÅLL

- Grunder kring ventilation i bostäder och lokaler – hur fungerar ventilationssystem som ger en god luftkvalitet?
- Innemiljöutredning – hur mäter man luftkvalitet och gör en bedömning av ventilationssystemets funktion?
- Luftflödesmätning och OVK-protokoll – hur tolka protokollen?
- Samspel och ansvarsgränser mellan miljöbalkens och plan- och bygglagens krav på ventilation i bostäder och offentliga lokaler
- Ventilation och luftkvalitet vid tillsyn enligt miljöbalken – hur gör vi bedömningar och driver ett ärende vidare? Vilka verktyg har vi i tillsynsarbetet?
- Tillsyn av luftkvalitet och ventilation i skola och förskola – hur bedömer vi luftkvalitet i praktiken?
- Ventilationens betydelse för temperatur i bostäder eller lokaler för vård och omsorg – hur kan vi göra bedömningar avseende funktion och möjligheter till anpassning för att minska problem med kyla och värme?
- Klagomål på ventilation och luftkvalitet i bostäder – hur gör vi en helhetsbedömning och när kan vi ställa krav på vidare utredningar?

KURSLEDARE

Åke Möhring
konsult inom ventilation, energi och inneklimat, samt aktiv i ***SWESIAQ:s*** *styrelse*

Annika Johnsson
miljö- och hälsoskyddsinspektör, ***Växjö kommun***

Studia

www.studia.se

Ventilation och luftkvalitet – tillsyn enligt miljöbalken

17 mars 2027

På denna kurs deltar du digitalt på distans

Under kursen fördjupar du din kunskap kring hur du kan arbeta med frågor som rör luftkvalitet och ventilation i bostäder och lokaler för allmänna ändamål, vid tillsyn enligt miljöbalken. Efter kursen ska du med ökad säkerhet kunna göra en helhetsbedömning av byggnadens eller lokalens förutsättningar för att skapa en god luftkvalitet för den aktuella verksamheten. Du har även ökat din kunskap kring när vidare utredningar kan behöva genomföras, samt hur du ställer rätt krav på verksamhetsutövaren så att brister kan åtgärdas.

Att göra en helhetsbedömning av luftkvalitet och ventilation i bostäder och allmänna lokaler vid tillsyn enligt miljöbalken är svårt och komplext. Många frågor uppstår ofta i tillsynsarbetet, så som;

- Hur ska ett ventilationssystem fungera i en bostad eller lokal för att ge en god luftkvalitet?
- Hur mäter man luftkvalitet och gör en bedömning av ventilationssystemets funktion?
- Hur tolkar man ett OVK-protokoll?
- Hur gör du en helhetsbedömning av ventilation och luftkvalitet och driver ärendet vidare så att brister kan åtgärdas?
- Vilka verktyg har vi i tillsynsarbetet?

Under kursen fördjupar vi oss kring bland annat dessa frågor. Du ökar din kunskap om hur olika typer av ventilationssystem fungerar, så att du kan göra en helhetsbedömning av ventilation och luftkvalitet i både bostäder och lokaler för allmänna ändamål, så som skolor och förskolor samt lokaler för vård och omsorg.

Du lär dig mer om vilka typer av undersökningar som är lämpliga att genomföra vid bristfällig ventilation och luftkvalitet. Vi lyfter även hur samspelet och ansvarsgränserna ser ut mellan miljöbalkens och plan- och bygglagens krav på ventilation i bostäder och offentliga lokaler.

Dessutom tar du del av hur man kan arbeta med ärenden som rör ventilationens betydelse för inomhustemperatur i bostäder eller lokaler för vård och omsorg. Höga och låga temperaturer i lokaler för vård och omsorg är även aktuellt eftersom det ingår i fokusområdet Hälsoskydd i den nationella strategin för tillsyn enligt miljöbalken under år 2026–2029.

Efter kursen har du ökat din kunskap om hur du kan arbeta effektivt och rättssäkert vid både planerad tillsyn och vid klagomålsärenden i bostäder och lokaler för allmänna ändamål där människor vistas mer än tillfälligt, så att brister snabbt kan åtgärdas och en hälsosam innemiljö säkerställs.

Varmt välkommen till kursen!

Malin Ek Lara
Kursansvarig, Studia

SAGT OM KURSEN AV TIDIGARE DELTAGARE:

”Bra föreläsare som förklarade på ett bra och enkelt sätt med bra ppt:er”

”Bra och tydlig genomgång”

”Informativ, lärorik”

”Bra med konkreta förslag på utformning av inspektionsrapport och förelägganden”

Målgrupp

Kursen vänder sig till dig som arbetar som miljö- och hälsoskyddsinspektör på landets kommuner. Även andra som arbetar med frågor som rör ventilation och luftkvalitet är välkomna till kursen.

Studia

www.studia.se

Kursprogram:

Från 08.00 **Digital registrering**

09.00 **Studia inleder kursen**

09.10 **Innemiljö i bostäder och offentliga lokaler där man vistas mer än tillfälligt – vad är en god luftkvalitet?**

- Vad är en god luftkvalitet i bostäder och offentliga lokaler?
- Vilka kan orsakerna vara till varför man upplever dålig luft?
- Nya krav kring ventilation och luftkvalitet från Folkhälsomyndigheten, Boverket och Arbetsmiljöverket – vad är på gång och hur ska de tolkas?

Grunder kring ventilation i bostäder och lokaler – hur fungerar ventilationssystem som ger en god luftkvalitet?

- Vad är syftet med ventilation i bostäder och lokaler?
- Vilka olika typer av ventilationssystem finns idag och hur fungerar de?
  - Självdrag
  - Frånluft
  - Från- och tilluft
  - Återvinning av luft
- Behovsstyrda ventilationssystem ger energibesparing, men hur fungerar de i praktiken?
- Hur fungerar olika dontyper och hur ska de vara placerade?
- Hur minskar man fukt och partiklar i luften med hjälp av ett ventilationssystem?

Samspel och ansvarsgränser mellan miljöbalkens och plan- och bygglagens krav på ventilation i bostäder och offentliga lokaler?

- Lagstiftningen som styr frågorna om ventilation och luftkvalitet – en översikt
- Vem ska ställa krav på ventilation vid problem?
- Var går gränsen för miljönämndens ansvar och när går ansvaret över på byggnadsnämnden?
- Vem ansvarar för att fortsätta utredningen vid större problem med ventilationen som upptäcks vid tillsyn?

Åke Möhring

11.00 **Kort paus**

11.10 **Ventilation och luftkvalitet i bostäder och offentliga lokaler – vilka verktyg har vi i tillsyn enligt miljöbalken?**

- Miljöbalken och miljömål som grund för arbetet med hälsoskydd och frågorna om luftkvalitet
- Folkhälsomyndighetens allmänna råd om ventilation och inomhustemperatur – hur kan de tillämpas i tillsynsarbetet?
- Folkhälsomyndighetens allmänna råd om koldioxidhalt – hur tillämpa i praktiken?
- Egenkontrollrutiner för ventilation – hur följer vi upp i tillsynsarbetet?
- Annan vägledning som kan vara till hjälp från Boverket, Arbetsmiljöverket och Upphandlingsmyndigheten

Annika Johnsson

12.00 **Lunch**

13.00 **Innemiljöutredning – hur mäter man luftkvalitet och gör en bedömning av ventilationssystemets funktion?**

- Vilka metoder finns för att mäta luftflöden/luftkvalitet? Vilka är tillförlitliga?
- Vilka mätningar ska en miljöinspektör kunna göra?
- Hur bedömer man en lufkvalitetsmätning vid tillsyn?

Luftflödesmätningar och OVK-protokoll – hur tolka protokollen?

- Vad är en OVK? Vad ingår och vad ingår inte i en OVK?
- Hur läser man och tolkar ett luftflödesprotokoll?
- När OVK är godkända – hur vet vi om inneklimatet är acceptabelt?

Bedömning av ventilationssystemens funktion – vilka är de vanligaste felen?

- Vad ska vi vara uppmärksamma på vid tillsyn? Några olika praktiska exempel
  - Bostäder
  - Skola/förskola
  - Särskilt boende
  - Andra offentliga lokaler; till exempel idrotts-anläggningar, samlingslokaler m.fl.
- Bostäder med självdrag – hur kan vi bedöma luftflöden när det inte går att göra mätningar?

Åke Möhring

Studia

www.studia.se

Kursprogram:

14.00 **Eftermiddagsfika**

14.20 **Ventilation och luftkvalitet vid tillsyn enligt miljöbalken – hur gör vi bedömningar och driver ett ärende vidare?**

Under detta pass lyfter vi olika praktiska exempel på vanliga situationer då ventilation är ett problem för människors hälsa, i bostäder, lokaler för vård och omsorg samt offentliga lokaler såsom skolor och förskolor. Vi ser hur man kan arbeta med olika verktyg för att kunna göra en bedömning och driva ärendet vidare.

Tillsyn på luftkvalitet och ventilation i skola och förskola – hur bedömer vi luftkvalitet i praktiken?

- Hur handlägger vi ett ärende om anmälan av skola/förskola och gör en bedömning av hur ventilationen kommer att fungera?
- Hur bedriver vi planerad tillsyn enligt miljöbalken på ventilation och luftkvalitet?
- Verksamhetens egenkontroll – vilket krav kan vi ställa kring kontroll av ventilation och luftkvalitet?
- OVK-protokollet – hur använder vi dessa i tillsynsarbetet?
- Redovisningar t.ex. ritningar där det anges vilket maxantal personer lokalen klarar ur ventilationssynpunkt – hur tolkar vi informationen?
- Hur kan vi göra bedömningar av luftkvaliteteten vid tillsyn på plats i lokalen, utan mätinstrument?
- Förfrågan och föreläggande om bristfällig ventilation – vilket underlag behöver vi ha för att kunna skriva ett föreläggande som håller för överklagande?
- Dålig ventilation i äldre lokaler som ska renoveras eller rivas inom några år – vad är rimligt att kräva för åtgärd?
- Behovsstyrda ventilationssystem – hur kan man göra en bedömning av dessa system vid tillsyn?

Ventilationens betydelse för temperatur i bostäder eller lokaler för vård och omsorg

- Vilka krav kan vi ställa på verksamhetsutövarens egenkontroll samt på deras planering och anpassning av sin verksamhet för att förebygga höga inomhustemperaturer – på både kort och lång sikt?
- Hur lägga upp planeringen av tillsyn av boenden och lokaler för vård och omsorg? Vilka punkter bör vi kontrollera vid tillsynsbesöket?
- Vanliga problem och utmaningar i boenden och lokaler för vård och omsorg

Klagomål på ventilation och luftkvalitet i bostäder – hur gör vi en helhetsbedömning och när kan vi ställa krav på vidare utredningar?

- Hur gör man en helhetsbedömning av luftkvalitet vid tillsynsbesöket? Vad kan vi kontrollera? Hur vet vi att det finns en grund i klagomålet?
- Klagomålsärenden – vilken mätutrustning kan man ha med?
- När kan det vara värt att ställa krav kring att förbättra luftkvaliteten?
- Vilka krav kan vi ställa på vidare utredningar?

Annika Johnsson

16.30 **Kursen avslutas**

Kursledare

Åke Möhring, konsult inom ventilation, energi och inneklimat, samt aktiv i ***SWESIAQ:s*** *styrelse*

Åke har arbetat som konsult inom ventilation, energi och inneklimat under hela sitt yrkesliv, och har nu 40 års erfarenhet inom detta område, bland annat som OVK-utförare, ventilationskonstruktör samt genomförande av inneklimatutredningar. Han har även arbetat 10 år som byggnadsinspektör och var då ansvarig för den kommunala OVK-hanteringen. Detta innebar ett stort samarbete med miljöinspektörerna, till exempel med att ge stöd att förstå OVK-protokoll samt hur man kan skriva ett föreläggande. Åke är även styrelseledamot i SWESIAQ, en svensk förening för alla med intresse för en hälsosam innemiljö, vars uppdrag är att förmedla och sprida tvärvetenskapliga kunskaper där teori och praktik förenas. I uppdraget som styrelseledamot arbetar han just nu med att ta fram vägledningsdokument för ventilation. Åke har även medverkat i att svara på ett flertal remisser åt Boverket.

Annika Johnsson, miljö- och hälsoskyddsinspektör, Samhällsbyggnadsförvaltningen, ***Växjö kommun***

Annika har lång erfarenhet av miljö- och hälsoskyddstillsyn, då hon i över 40 år har arbetat med så väl det dagliga tillsynsarbetet som med kommunens strategiska arbete med till exempel detaljplaner, klimatanpassningsplan och miljömålsarbete. De senaste 15 åren har hon arbetat främst med hälsoskyddsfrågor. Intresset för vår inomhusmiljö började på 80-talet på grund av problem med ventilation, kalla golv och fukt- och mögelskador i förskolor och har därefter alltid funnits, eftersom en god luftkvalitet har stor betydelse för vår hälsa då vi tillbringar huvuddelen av våra liv inomhus. Annika har även haft informationsmöten med OVK-kontrollanter eftersom vi har mycket att lära av varandra. Tillsyn av ventilation och luftkvalitet är något vi arbetar med i all vår tillsyn men främst i samband med tillsyn på bostäder, skolor, idrotts- och samlingslokaler, särskilda boenden och bassängbad. Under föreläsningen delar Annika med sig av många praktiska råd och tips inför både planerad tillsyn samt hantering av klagomålsärenden som gäller ventilation och luftkvalitet.

Studia

www.studia.se

Ventilation och luftkvalitet – tillsyn enligt miljöbalken

DATUM
17 mars 2027

PLATS
Digitalt på distans via Zoom.

PRIS
Digitalt deltagande: 7 590 kronor exklusive moms. Priset gäller deltagande för en person. I priset ingår kursens dokumentation i digitalt format.

Sändningen kommer inte att spelas in och får inte heller spelas in av deltagarna.

För våra avbokningsregler, allmänna villkor och integritetspolicy se www.studia.se.

BOKA DIN PLATS
www.studia.se

08-650 09 29

bokning@studia.se

Studia AB
Box 550
101 30 Stockholm

Studia AB
Box 550
101 30 Stockholm

Telefon: 08-650 09 29
E-post: info@studia.se
Hemsida: www.studia.se

Studia
www.studia.se

1075.006